

Economic Forum

Industria culturale și creative – Potențial de dezvoltare pentru economiile țărilor CEE.

Forumul Economic de la Krynica-Zdroj, Polonia

Ca în fiecare an, la început de septembrie, Forumul Economic de la Krynica-Zdroj (Polonia) a adus cu sine efervescenta dezbaterilor pe teme aflate atât pe agenda europeană, cât și pe cea internațională. Ediția cu numărul 26 a Forumului Economic a avut loc în perioada 6-8 septembrie și s-a desfășurat sub motto-ul „**Împreună sau separați? Europa în fața provocărilor de mâine**”. La lucrări au participat peste 3.000 de delegați din Europa, SUA, China, Japonia și alte state ale globului care au avut ocazia să contribuie în mod activ la discuții sau doar să urmărească cele șase sesiuni plene, 17 blocuri tematice și aproximativ 120 de paneluri.

**Institutul
European
din România**

Pentru al cincilea an consecutiv, Institutul European din România (IER) a avut onoarea de a fi partener al Fundației Institutul pentru Studii Estice (ISE) din Varșovia, în organizarea unei sesiuni panel în programul forumului. În această ediție, tema abordată a fost **Industria culturale și creative – Potențial de dezvoltare pentru economiile țărilor CEE**. Au participat, în calitate de principali intervenienți: **Grzegorz Czelej**, vicepreședinte al Senatului polonez, **Piotr Glinski**, vicepremier polonez și ministru al culturii și patrimoniului național, **Tibor Narvacsics**, comisarul european pentru Educație, Cultură, Tineret și Sport, **Dragoș Pîslaru**, ministrul român al muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice. Evenimentul a fost moderat de dna **Gabriela Drăgan**, director general al IER, și a avut loc în cea de-a treia zi a forumului - 8 septembrie.

În deschidere, doamna Drăgan a subliniat faptul că, dată fiind existența mai multor definiții ale Industriilor Culturale și Creative (ICC), este important să amintim domeniile care compun acest sector pentru a reliefa, o dată în plus, eterogenitatea acestuia: arhitectura, design-ul, publicitatea, artele, producția radio și TV, producția muzicală etc., domenii care au un numitor comun și anume **creativitatea**. Ca atare, discuțiile în cadrul panelului s-au concentrat pe importanța acestui sector atât la nivel european, cât și la nivelul statelor membre, precum și pe obstacolele (fiscale, legislative etc.) care stau în fața dezvoltării acestui sector și identificarea soluțiilor care să permită dezvoltarea acestuia.

Grzegorz Czelej, vicepreședinte al Senatului polonez

- Definirea sectorului este diferită: industria inovării (SUA), industrie culturală (Germania), industrie creativă și culturală (Polonia) etc.
- Cultura și arta (muzica, filmul, cărțile, radioul și TV-ul) reprezintă quintesența ICC.

Piotr Glinski, vicepremier al Poloniei și ministru al culturii și patrimoniului național

- Polonia încearcă să găsească un echilibru între interese specifice pentru a dezvolta sectorul ICC.
- Este important sprijinul constant pentru ICC, de o manieră proactivă, din partea guvernului.

Economic Forum

- Trebuie stabilit un cadru legal, cu libertăți și constrângeri legale, corespunzător cu interesele diferiților actori vizați.
- Suport pentru investițiile în sectorul ICC.
- În sectorul ICC, revitalizarea programelor este o reală provocare; de exemplu, în arhitectură sunt proiecte care vor fi puse în aplicare (construirea unui centru pentru expoziții în Lodz), dar și proiecte în cinematografie.
- Legislația privind dreptul de proprietate intelectuală nu este perfectă, se intenționează crearea unui organism special care să facă actualizările necesare.
- Organizarea de evenimente (conferințe, dezbateri) pe tema ICC.
- Polonia este lider european la vânzările de jocuri pe computer: 6 milioane de copii vândute la nivel mondial, aprox. 200 de mici companii cu activitate în aceste domenii.

Tibor Narvacsics, comisarul european pentru Educație, Cultură, Tineret și Sport

- Europa este un jucător cu greutate în ICC, dar nu este singurul jucător de pe piață; iar uneori jucători din afara Europei pot dicta tendința dominantă din sector.
- Pe plan european, există două tendințe paralele, uneori antagonice, în acest segment: prima este aceea a numeroaselor inițiative locale (1,4 milioane), IMM-uri inovatoare ce furnizează circa 8,5 milioane de locuri de muncă; cea de-a doua este reprezentată de companiile globale, care au capacitatea de a orienta acest sector.
- Cel puțin două obstacole au fost identificate: nevoia de finanțare pentru antreprenorii locali și IMM-uri, în timp ce companiile mari au nevoie de o legislație mai flexibilă, care să le creeze posibilitatea de a-și desfășura activitatea liber, cel puțin în interiorul UE.
- La nivelul UE, este foarte important și dificil în același timp să asigurăm o finanțare solidă pentru IMM-uri. Este adevărat că sunt proiectele și fondurile europene și încercăm să creștem nivelul de finanțare pentru investiții culturale prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), de asemenea prin programul Europa Creativă se asigură fonduri pentru astfel de inițiative și activități etc., dar sunt numai aspecte complementare. Cea mai importantă problemă în vederea obținerii finanțării este cuantificarea proprietății intelectuale pentru bănci, pentru împrumuturi, pentru granturi; pentru că, dacă un tânăr antreprenor se duce la o bancă pentru a solicita un credit sau împrumut, cel mai important impediment pentru el derivă din faptul că nu poate monetiza valoarea proprietății intelectuale – iar aceasta rămâne cea mai mare provocare pentru UE și pentru statele membre.
- Companiile globale se confruntă de regulă cu provocări legislative, însă există inițiative pentru a le ajuta, iar reforma sistemului de copyright se află în atenția Comisiei în prezent.
- Este important să găsim un echilibru între două obiective opuse, dar legitime: primul vizează un acces cât mai facil la consumatori, iar cel de-al doilea asigurarea

Economic Forum

remunerării creatorilor; o finanțare solidă a actorilor, a creativității reprezintă un avantaj important al societății și economiei europene.

- Pe de altă parte, există provocări și în ceea ce privește educația/formarea generațiilor viitoare: într-un sistem european în continuare rigid, ne lipsesc abilitățile antreprenoriale, nu avem o bază de date dedicată antreprenoriatului la nivel european, nu avem o cultură a lecțiilor învățate, ne temem de eșecul economic, în timp ce omologii noștri asiatici sau americani stau mult mai bine la acest capitol.
- UE are nevoie de o *Strategie pentru Industriile Creative și Culturale* care să includă toate aceste aspecte în viitor.

Dragoș Pîslaru, ministrul român al muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice

- ICC se referă la talent și, cel puțin pentru țările din Europa Centrală și de Est, o provocare majoră o reprezintă păstrarea și atragerea de astfel de talente care să ne ajute să ne transformăm societățile.
- ICC presupune o viziune despre viitor, o viziune bazată pe creativitatea și talentul indivizilor care au potențialul de a genera creștere economică și locuri de muncă.
- Printre industriile creative se numără: publicitatea, arhitectura, arta și comerțul cu artă, design-ul, moda, filmul, fotografia, programarea și crearea de soft-uri, muzica, radioul, televiziunea și meșteșugurile.
- ICC reprezintă circa 7% din PIB-ul României (estimări la nivel de 2015) și a înregistrat cea mai importantă creștere în ultimii 5 ani (55%), 3,52% din numărul angajaților (2014).
- Industriile creative reprezintă o prioritate națională: obiectivul general este de a transforma România într-un hub de dezvoltare pentru creativitate și tehnologie în următorii 5 ani.
- 2020: Contribuție a ICC de cel puțin 10% din PIB; 10% din locurile de muncă să fie asociate cu creativitatea și abilitățile creative; 1% din bugetele locale pentru infrastructură și investiții să fie dedicate ICC.
- Ce se întâmplă în România? Dezvoltarea facilităților fiscale pentru impulsivarea talentului local; constituirea unei Comunități Creative în regim public-privat; luna octombrie va fi Luna Creativă a InvestRomania.
- *O voce puternică din partea comunității creative este esențială!*

Mulțumim colegilor din cadrul ISE Varșovia pentru spiritul de colegialitate, încrederea și sprijinul acordat delegaților români participanți la Forumul Economic. De asemenea, mulțumim Caleaeuropeană.ro pentru transmisia live a dezbaterii organizată de IER–ISE. Pentru mai multe informații, vă invităm să vizitați pagina oficială a Forumului Economic <http://www.forum-ekonomiczne.pl>.